

ప్రేమ స్వరూపుడైన విద్యార్థులూ! విద్యార్థినులూ! అద్రాపకులూ!

మానవుని దైనందిన దీపితములోని వైతేక ప్రవర్తన, మానవ దీపితమునకు సంబంధించిన ఆచార విచారముల యందు దివ్యత్వము, ఆదర్శవంతమైన నడత, ఈ మున్నగు వాటి కలయికయే సంస్కృతి. ఇట్టి పవిత్రమైన సంస్కృతి యొక్క ప్రభావాన్ని, పవిత్రతను యీనాడు విద్యార్థులుగాని, విద్యార్థినులుగాని గుర్తించు తును తగిన ప్రయత్నం చేయటం లేదు.

① సంస్కృతం, సంస్కృతి, సంస్కరణ, సంస్కారం, సాంఘిక ప్రవర్తన అన్ని పదములు వేరువేరుగా గోచరించినప్పటికి ఒక 'సం' పూరక 'కృత్' ధాతువునుండి పుట్టినట్లు వంటివి. భారతీయ సంస్కృతిలో అనేక విధములైన శ్రేయస్సు, పవిత్రత, దివ్యత్వము ఆనంద మయమైన నారమణి కూడి వుంటున్నది. ఇట్టి ఐక్యతను సరియైన సూచన ఆటల వాచాళి. దేశములు రూపములు, ఆచార వివరములందు, ఆటవారుల యందు అనేక భేదములంది నప్పటికి అందరు కులసిమెలని, సవ్యదయవై, ఇక్కడకో కూడి వుండినచో ఆ పద్ధతి ఆటల యందు ఆదర్శవంతమైనదిగా గోచరించును. విభేదములను విస్మరించి, నామరస్య స మన్వయములతో ఆటలయందు దివ్యత్వాన్ని ప్రకటింప జేయుట ఆటలయొక్క విశిష్టత.

ఈ ఆటల వలన శారీరక పుష్టియే కాక ఆలోచన, ఆనందం చేశారును. ఇంతటితో విద్యార్థులు తృప్తి పడ కూడదు. మానవునికి రెండవ కరణము - సాక్షాత్ కరణ మున్నది. దానినే మనస్సంటారు. ఈ మానసిక పవిత్రతను, వ్యదయ విశాలతను, చేత్రశుద్ధిని సంపాదించవలసిన అవసరమున్నది. శారీరక మానసిక, ఆధ్యాత్మిక పద్ధతులు అనుకూలంప బడినప్పుడే మానవత్వము రానిస్తుంది. ఆటలయందు ఎట్ట పవిత్రత, పట్టుదల, శ్రద్ధ అనుభవ విస్తృతమై, అబ్బిరత్న, పవిత్రత, పట్టుదలను ఇంకా ఆధ్యాత్మిక వైతిక రణ ముల యందు ప్రవేశ పెట్టాలి.

ఇట్టి పవిత్రమైన భారతీయ సంస్కృతి యందున్న దివ్యత్వాన్ని మనము సరియైన రీతిలో అను భవించుటకు తగిన ప్రయత్నం చేయాలి. భారతీయ సంస్కృతి కేవలము సంకలన త భావములతో గాని, క్షోభల తోగానా ఏర్పడినట్లు వంటిది కాదు. వాలమ్మైన అగాధమైన, ఆనంద మయమైన శ్రేయస్కరమైన భావముల తో యిది వుంటున్నది భారతీయ సంస్కృతి. 'లోకాస్య మస్తా సుఖాన్ భవంతు' అన్నది భారతీయ సంస్కృ

తి యొక్క ధ్యేయము. శాంతిసూక్తము నిరంతరము విజ్ఞాపకము ఉచ్చరిస్తూ వుంటాడు. కానీ దాని యొక్క అంతర్గత మును అర్థము చేసుకోవడానికి తగిన కృషి చేయటము లేదు. 'సహనా వవతు, సహనో భువన్కు, సహ పక్షం కర తవహై' అనే యీ మంత్రము నందున్న అంతర్గతము ఏమిటి?

కలసి మెలసి తిరుగుదాం కలసి మెలసి పెరుగుదాం

కలసి మెలసి కలిమి చెలిమి బలము గుణము పెలాయదాం

కలసి మెలసి తెలుసుకున్న తెలివిన వెలిగించుదాం

కలసి మెలసి కలిమి ఊడ చెలిమి గ జీవించుదాం.

అని అంతర్గతమైన స్వరూపము యీ మంత్రము.

సంస్కృత భాష యందున్న మాధుర్యం, సంస్కృత భాష యందున్న ఇశ్టశబ్దము మరీ యే భాష యందు కానరాదు. 'సర్వే జానాః సుఖినో భవంతు' 'సర్వశుద్ధం నిరామయైః' అనగా మనమందరము పవిత్ర వైద్యయము కలిగి వుండం. ప్రతి మానవుడూ శారీరక మానసిక ఆరోగ్యవంతుడై వుండాలని అర్థము. 'సర్వే భ త్వాణో పక్షంతు' అనగా మనము మరచి దృష్టిన కలిగి వుండం. పవిత్రమైన దృష్టిన కలిగి వుండాలి అని సంస్కృ త పదములలో అనేక అంతర్గతములు కనిపి వుంటున్నాయి.

యూరప్ డేకములో నున్న అన్ని భాషల యందును సంస్కృత పదములు అధికముగా కనిపిస్తు న్నాయి. సంస్కృత పదములనుండి లాటిన్ భాష ఉద్భవించింది. లాటిన్ భాష నుండి ఆంగ్ల భాష ఉద్భవించింది. ఏ చెన్న పదమును మనం చక్కగా విచారించి చూచిన ఆంగ్ల భాష, లాటిన్ భాష సంస్కృతము యొక్క భిన్న స్వరూపములే. ఉల్లినీ మాతృలని సంస్కృతములో, మాటుర్ అని లాటిన్ లో, మదర్ అని ఇంగ్లీషులో అంటారు. పితృ అని సంస్కృతములో, పేటర్ అని లాటిన్ లో, ఫాదర్ అని ఇంగ్లీషులో అంటారు. భాతృ అని సంస్కృతములో, భాతుర్ అని లాటిన్ లో, బ్రదర్ అని ఆంగ్లములో అంటారు. దువోత్రి అని సంస్కృతము లో, డిధర్ అని లాటిన్ లో, డాటర్ అని ఆంగ్లములో అంటారు. కనుక ఆంగ్ల భాష ఆధారమే ఉంది. లాటిన్ భాష తల్లివంటిది. సంస్కృత భాష అమ్మమ్మ వంటిది. ఈ విధముగా అన్ని భాషలకు మాతృస్థానమున వున్నదే ప విత్రమైన సంస్కృత భాష.

ఒక విదేశ మహా పండితుడు, బొంబాయిలో అనేక సంవత్సరములు భారత దేశమును పరి తేక్షణలు సల్పతూ వచ్చాడు. తన దేశమునకు వెళ్లిపోయి సమయమున, అతనిని వీడ్కోలు చేసే నిమిత్తమై అనేక భారతీయ విద్యార్థులు, అధ్యాపకులు స్వేచ్ఛారు వద్దకు వెళ్లారు. బొంబాయిలో బొంబాయి పది కన్నురు కా ల్లాడు. విద్యవిధంగా సర్దుకొని 'నేను భారత దేశమును బొంబాయిలో వదులుతున్నా' నన్నారు. 'అమ్మత స మిత్రమై కు సంస్కృత భాషను భారతీయులే వ్యత భాషగా భావిస్తున్నారు. విద్య సంస్థలు, విద్యవంతులు

అక్షయమును అక్షయము చేయించే దానికి కృషి చేయటము లేదు. ఇట్టి అమృత మయమైన సంస్కృత
అక్షయము చేయించే వుండుకొని దొనిని అనుభవించటానికి ప్రయత్నము చేయటము లేదు భారతీయులు
అక్షయము చేయించే దొనిని అనుభవించటానికి ప్రయత్నము చేయటము లేదు.

ఇదే భాష యొక్క ప్ర భాషాన్ని గురించి మాక్సుముల్లర్ అనేక పరిశోధనలు చేస్తూ వచ్చినాడు
అక్షయమును అక్షయము చేయించే దొనిని అనుభవించటానికి ప్రయత్నము చేయటము లేదు భారతీయులు
అక్షయము చేయించే దొనిని అనుభవించటానికి ప్రయత్నము చేయటము లేదు.

మన సంస్కృతి అంతయూ యీ సంస్కృతమునుంటే ఆవిధమింజాలి. సంస్కృతి అనగా
అక్షయము చేయించే దొనిని అనుభవించటానికి ప్రయత్నము చేయటము లేదు భారతీయులు
అక్షయము చేయించే దొనిని అనుభవించటానికి ప్రయత్నము చేయటము లేదు.

సంస్కృతములో ఆత్మ అనే పదము నకు నేను, తాను అనే అర్థములున్నాయి. ఎక్కడయో
అక్షయము చేయించే దొనిని అనుభవించటానికి ప్రయత్నము చేయటము లేదు భారతీయులు
అక్షయము చేయించే దొనిని అనుభవించటానికి ప్రయత్నము చేయటము లేదు.

అనుకుంటున్నాను. ఈనాడు అట్టి కలయిక ఆటపాటుల యందున్నప్పటికీ మధ్యమధ్య సంగుచేత
అవకాశాలు కేరళిస్తుంటాయి.

పూర్వము ఆటలు, పాటలు, ఆరోగ్య ఆనంద నిమిత్తమై యుత్పదినటువంటివి. ఈనాడు ఆనందు
అన్నింటినీ విషయాన్ని మరచిపోతున్నాడు. అన్నీ ఒక జ్ఞాపార సంబంధమైన వృత్తులుగా భావిస్తున్నారు. స్వర్గ
మార్గం కోసం ప్రవేశ పెడుతున్నారు. తద్వారా శాంతి సౌఖ్యములు బేరతున్నాయి. శాంతి బేదని ఏడిపే
విషయంగా శాంతి లభిస్తుంది? ఏ కార్మం, ఏ క్రియ, ఏ నిమిత్తమై యుత్పదినా ఆ నిమిత్తము దెనిసి అను
కుంటుంటుంది. దానిని దుర్మనయంగా చేస్తున్నారు. పాపా ఒక పాటు పాడవలెనంటే ఎంత యిస్తార
నేమి జ్ఞాపారము. ఈ నాడు క్రైస్తవ, బౌద్ధ మంటి ఆటలకు లక్షల ధనము ప్రాగు చేస్తున్నారు. ఎప్పుడు
యా ఆటపాటులు జ్ఞాపార రంగంగా మారిపోతాయో అప్పుడు మానవత్వము కోల్పోతుంది. మానవత్వం కోల్పోయి
నేమి అవకాశాలు శాంతి దూరమై పోతుంది. స్వర్గం పరత్వం శాంతిని యమోతము దగ్గరనుంచునయదు. కనుక దేశ
అనుకుంటున్నాను. పాపాదానాలు వేరు వేరైనప్పటికీ అందులో ఒక్కొక్కటి సుఖములనే భావిస్తూ అభివృద్ధిగా మారుకోవో
అప్పుడు అవకాశాలు కేరళిస్తుంటాయి.

గడచిన ఖిదు దినములనుంచి మన విద్యార్థులు, విద్యార్థిణులు చాలా ఆనంద భావముతో
విద్యార్థులు కనబడకుండా తగిన ప్రోత్సాహముతో ఉద్బ్రుత బాగు చేస్తున్నారు. ఇది కేవలము విద్యార్థులకే
కాదు కేవలం విద్యార్థుల భావనలతో కూడిన వుంటున్నది. కానీ అభ్యుపకులు తమ పాఠాలను తరగతిలో చేస్తు
నప్పుడు తమ బాధ్యతను ముగించుకొనడం చేస్తున్నారు. వ్యక్తిగత బాధ్యత కారుండా సమిష్టి బాధ్యత కూడా పెట్టుకొ
ని పాఠాలు. అభ్యుపకులు యీ ఆటపాటులను సమిష్టి అధికారముగా, బాధ్యతగా భావింపాలి.

ఒక నెలనుంచి బృందావనం యాంకూరు లోపల అభ్యుపకులు, విద్యార్థులు కాలింబవళ్ళు త్రవ్వి
చేస్తున్నారు. అంతపురం యాంకూరు అనేకమంది బోచర్లు పాల్గొని విద్యార్థులకు ఉభయ ప్రోత్సాహముల
ను కలిపిస్తూ వస్తున్నారు. ఈ రెండింటికన్నా అధికముగా మన స్ట్రైమెంట్ సూక్ష్మ పున్న బోచర్లంతా చాలా అధికం
గా ఉన్నట్లు అభివృద్ధి చేస్తున్నారు. తెలివి తేటలకులైన పెద్ద పిల్లలకు ఉభయ ప్రోత్సాహము అవ్వటం అంత
ముఖ్యమైన పనికాదు. అమాయకులైన పిల్లల చేత, బేత వయస్సులో వున్న పిల్లల చేత, ఆటపాటులంటే ఏమి
తో తెలియని పిల్లల చేత యిటువంటి అభ్యుతమైన ప్రదర్శనలను చేయించవలెనంటే బోచర్లు ఎంత శ్ర
మిపెట్టవలెనో, ఎంత శ్రద్ధ చూపవలెనో మరే గమనించవలెను.

700 మంది పిల్లలను, అనేక సమస్యలను పిల్లలను ఇంత ఆదర్శవంతముగా, ఆనంద
ముఖముగా త్రవ్వి ఇలాంటి ఎంత శ్రమ పడవలెనో దూడండి. ఇందులో మరొక విషయము. పల్లకకు
వెళ్ళవలెను. కాబట్టి యీనాడు ఉభయవలసి వచ్చింది. నలభై ఖిదు మంది బోచర్లలో ఒక్కొక్కరి భావలు

ప్రస్తుతమేమిట. వ్యయ పూర్వకమైన వెళ్ళుముల్ వాళ్ళను వాటిస్తున్నారు, బోధిస్తున్నారు.

ఇక్కడ ప్రశాంతినిలయం యొక్క డా|| సుందరయ్యర్ రత్తింబవళ్ళు చాలా శ్రమించి తమ చేస్తూ పిల్లల చేత బయిస్తూ అనేక రకములైన ఉత్సాహ ప్రోత్సాహములను అభివృద్ధి గావించాడు. అతని ప్రోత్సాహము చేతనే ప్రశాంతినిలయం పిల్లలు యింతమంది యిన్ని రకములైన బహుమతులందుకొనుటకు కలిగినది. అనుకూల చాలా అద్భుతంగా ప్రదర్శించినాడు.

మనస్థిందు ఈ ఆటపాటు యందు కెందుకొ ఆదర్శవంతమైన విద్యార్థులను తయారు చేయవలసిన బాధ్యత అన్వేషకులపై వున్నది. విద్యార్థులు చాలా సుఖవంతులు, శ్రద్ధా భక్తులు కలిగినవారు. వారి కంటే ఉత్సాహ ప్రోత్సాహము తిట్టి వృత్తులు చాలా తక్కువగా వుంటున్నాడు. వారికి సరియైన సలహాను సరలము లో అందించాలి. ఆవిధంగా అందిస్తే మన విద్యార్థులు యావత్తుపరచానకి ఆదర్శవంతులుగా తయారౌతారని నా నమ్మకం. ఏమోత్రము సందేహము లేదు.

మన సంస్కృతికి సంబంధించిన ఉత్తమైన భావాలను ఖేరు బోధించాలి. అవి అటు పిల్లలకు నేర్పాలి. చదువులో అటు సంస్కారము నేర్పాలి. అన్వేషకులు శ్రద్ధా భక్తులను అభివృద్ధి గావించవలసిందిగా మన విద్యా సంస్థలు ఉన్నత స్థాయికి చేరుతాయి. ఇక్కడ విద్యార్థి బెడిపోతే అది అతనికే నష్టం. అది అతని అభివృద్ధిని దెబ్బతీసే అనేక మంది విద్యార్థులు దెబ్బతీశారు. ప్రపంచములో వున్న అన్ని ఉత్తమములలో అన్వేషక వృత్తి చాలా శ్రేష్ఠమైనది. ఇది సురుస్థానము. అట్టి సురువులు పాఠమును, శ్రీయస్థును బోధించాలి. ఇదే అన్వేషకులను, విద్యార్థులకు ఉన్న సన్నిహిత సంబంధ బంధవ్రము. మన కాలక్షేపములో అత్యంత సంబంధ బంధవ్రములు అభివృద్ధి గావించుకోవాలి. వారికి తెలియకుండా వుండవచ్చును. ఈ విధానం ప్రపంచవ్యాప్తం అనే సందేహము కలుగవచ్చును. ఇది సందేహం నక్కరలేదు. విద్యార్థులపై మన సమస్త వాక్యాలున్నాయి. అందులో పాల్గొని వారికి తగిన ఉత్సాహ ప్రోత్సాహములను అందించాలి. ఇది అందరి విద్యార్థులు ఉత్తమ భావాల కలిగి అభివృద్ధి పొందుతారు.

ఈ నాడు ప్రశాంతినిలయంలో శ్రీమతీ సూర్యులు బోధించు పడిన శ్రమలు స్వామికి తప్ప మరెవరికీ తెలియవు. అంతట యీ ప్రదర్శనకు కివలసిన సామగ్రిని వారే తయారు చేసుకున్నారు. ఎన్ని కిక్కురైన సామగ్రి ఉపయోగపెట్టినా అది చూడనే వారికి తెలియదు. వారి ద్రస్సులు వారే కుట్టినారు. అటు విద్యార్థులు బృంద వనం అనే విద్యార్థులకు ఉత్సాహ ప్రోత్సాహములు అమితంగా పెరిగినవి. ఈ dance దాంసేను కాలక్షేపములో ఏకైక ప్రదర్శించాలనే ఉద్దేశ్యముచేత ఒక పిల్లవాడు తన స్వయం బద్ధులతో ఇంజనీరింగ్ యొక్క అక్కోడునుండి వెక్సికన్ వుట్టు తసుకొని వచ్చాడు. ద్రస్సులంతా కుట్టుకున్నారు. అతడు ఉత్సాహంగా వుంటే అపనికి పూనుకుంటారు. కనుక యిటువంటి ఉత్సాహాన్ని మనము భరణము గావించ

114019006

తాను కనుకనే బృందావనం computer ప్రామోషన్లుకు నా ప్రేమ చక్కగా బే చర్లంధరికి, డాక్టర్.సుందర
బిచ్చుకు నా ప్రత్యేక బహుమతు లందిస్తున్నాను. ఇక మరదైనా మన గాంధీయే ఇరు తనన శ్రద్ధ వహించి
దర్శన వంతమైన విద్యార్థులను ఉయారు చేస్తారని నేను ఆశ్చర్యిస్తూ నా ప్రసంగాన్ని విరమిస్తున్నాను .

1990 జనవరి 14వ తేదీ ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ, ప్రతాపతి నెలయంలో భగవాన్ బాబావారిచ్చిన దివ్యోపన్యాసం